రాముడు - రామారావు

శ్రీ ఆర్. యస్. కె. మూర్తి

"యింక లాభం లేదురా, రాముడూ! బయటుంటే నువ్వు బ్రతుకలేవు. హాయిగా ఏ జైల్లోకన్నా వెళ్ళిపోయి కూర్చో' అని సలహా చెప్పాడు, రామారావు తనలోనున్న 'రాముడికి'— అంటే తన ఇన్నరుసెల్పు అయిన 'రాముడి'కన్నమాట.

ఈ 'రాముడు'న్నాడే పీడుత్తబేల. చిన్నదానికీ పెద్దదానికీ ఊరికే బెంబేలు పడిపోతుంటాడు. ఉన్న నగలుకాసినీ తెగనమ్మి అమ్మ తెప్పించి యిచ్చిన డిగ్రీ ఆ అమ్మకెందుకూ ఉపయోగపడటంలేదని గోలపడతాడు, కాసేపు. చెల్లాయి పెళ్ళి కెదిగున్నది. ఆమెకు పెళ్ళి చేయలేకపోతినే అని ఏడుస్తాడు యింకాసేపు. ఏమి టీలోకం యిలా నిప్పులేని మంటలా మండిపోతున్న దేమిటని గగ్గోలుపడతాడు మరికొంత సేపు.

రామారావు యిలాంటి బెంబేలుజీవికాదు. తుపాకీ గుండేస్తే చిరునవ్వులు నవ్వాలని ప్రయత్నించే కొంటెగువ్వ అతను. ఎంతటి ఆపదలోనైనా నవ్వులు పులుముకోవాలనే అతని ప్రయత్నం. డిగ్రీ పనికిరాక పోయిందీ అంటె దానికి కారణ మతడుకాదు గదా? వళ్లు దాచుకోకుండా తన ఉద్యోగ ప్రయత్న మేదో తాను చేస్తూనే ఉన్నాడుగదా? మొన్నటికి మొన్న ఇరవై మైళ్ల దూరంలో ఉన్న గుంటూరు నడిచి మరీ వెళ్లొచ్చాడు, యింటర్వ్యూకి—బస్సుకి డబ్బులులేక. రిక్షా తొక్కి రోజూ నాలుగు డబ్బులు సంపాదిస్తున్నాడు యింకో ప్రక్క. ప్రయత్నం చేస్తున్నా ఫలితం రాకపోతే బెంబేలుపడట మెందుకో తెలియదు—రామారావుకి.

'రాముడు' మాత్రం ఒకటే క్రుంగిపోతాడు. డిగ్రీఉన్న తాను రిక్షా తొక్కవలసి వచ్చిందే అని బాధపడతాడు. ఒక యువకు డో యువతిని రిక్షాలో ఎక్కించుకొని తీసుకెడుతుంటే చూసి యివ్వాళ మరీ గిలగిలాడి పోతున్నాడు. ఆ యువకు డా అమ్మాయికి చెప్తున్న మాటలువిన్న అతని గుండె పగిలేపోయింది.

'చూడు పూర్ణా, మీ అన్నయ్య నీ కెట్లాగూ పెళ్లిచేయలేడు. ఎంతకాల మిలా తుప్పుపట్టిపోతావు చెప్పు. హాయిగా నామాట విను. మా కంపెనీలో చేరావంటే శరీరసుఖమూ లభిస్తుంది. తిండీ గడుస్తుంది' అని ఆ యువకు డంటుంటే అక్కడున్న పూర్ణస్థానంలో తనచెల్లెలు జ్యోతిని ఊహించుకొని 'రాముడు' సుడులు తిరిగిపోతున్నాడు. అదీగాక అమ్మకు దగ్గుఎక్కువై ఊపిరాడక విపరీతంగా బాధ పడుతున్నది. ఇవ్వాళ రాత్రి కెట్లాగైనాసరే మందు కొనకుండా యింటికి పోగూడదని రిక్షా స్టేషను ముందు పెట్టుకొని కూర్చున్నాడు, 'రాముడు'— అంటే రామారావు ఇన్నరు సెల్ఫన్నమాట!

ఈ స్టేషను ముందు కూర్చుంటే ఏం లాభంరా? పోయి ఏబారు ముందన్నా కూర్చో—అని సలహా యిచ్చాడు రామారావు. బారుముందుండే 'అలగా రిక్షావాళ్లతో' 'గ్రాడ్యుయేటు రిక్షావాడు' ఏం పోటీచేయుగల డంటాడు 'రాముడు'. రైళ్లు వస్తున్నయి. పోతున్నయి. గ్రాడ్యుయేటు రిక్షావాడు ఎప్పుడూ వెనకే ఉంటున్నాడు. అందుకే రామారావు పై సలహా చెప్పాడు. 'బయటుంటే నువ్వు బ్రతుకలేవురా. హాయిగావెళ్లి ఏ జైల్లోనన్నా కూర్చో' అని.

'రాముడి' కీ సలహా నచ్చినట్లున్నది. జైల్లోకి వెళ్లి కూర్చుంటే తనవారిబాధ చూడవలసినబాధన్నా

తప్పుతుంది. కాని జైల్లోపడటం అంత సులభమా? చచ్చు అనుమానం! రామారావుకి నవ్వొచ్చింది.

'ఓరినీ, బలే అనుమాన మొచ్చిందిరా నీకు? జైల్లో పడటంకూడ కష్టమే. దర్జాగా పెద్ద హోటలుకెళ్లి సుష్టుగా టిఫిను చేయి. బిల్లు చెల్లించటానికి డబ్బుల్లేవను. పట్టుకోవచ్చిన పోలీసాడి చెయ్యి కొరికేయి. శుభ్రంగా ఆర్నెల్లు వేస్తారు. లేదా అంటే ఈ సీతాకోకచిలుకలున్నారు చూశావా? చేతుల్లో బ్యాగులు పట్టుకుపోతుంటారుగా? ఒక బ్యాగు లాక్కొని పారిపో. అడ్డమొచ్చిన పోలీసాడి నెత్తినో జెల్లకాయ యిచ్చేయి. ఏడాది ఖాయంగా వేస్తారు.' విషయ వివరణ చేశాడు రామారావు.

'మరి వాళ్లు జైల్లో వేయకుండా పట్టుకు కొడితే?'

'అందుకే డబాయించాలోయి. నన్నుకొడతారేమి టండీ? కావాలంటే అరెస్టుచేసి తీసికెళ్ళండి—' అని డబాయించాలి'

'రాముడ'లా చేయటానికే కృతనిశ్చయు డైనాడు.

* * *

అయ్యరు హోటల్లో సుష్టుగా టిఫిను చేశాడు, రామారావు. 'రాముడు' వణికిపోతున్నాడు, జరగబోయేదాన్ని ఊహించుకొని.

'ఇదిగో సర్వరూ, బిల్లెంతమ్మా?' అన్నాడు చొక్కాతో మూతి తుడుచుకుంటూ రామారావు.

పాడుతిండి. జైల్లో పడటానికి మూడు రూపాయల దొంగతిండి తినవలసి వచ్చింది అని కంటక పడ్డాడు 'రాముడు'.

'నువ్వలా మూడు రూపాయలు బిల్లువేసి పారేశావనుకో. కాని సర్వరూ, మనదగ్గర సొమ్ము లేదే' రామారావు డైలాగు.

ఇదేమిటిలా డబాయిస్తాడు. మెల్లిగా చెప్పక—అని—గొణుక్కున్నాడు 'రాముడు.'

'ఏందయ్యో ప్రొప్రయిటరూ, చొక్కా వదుల్తావా లేదా? డబ్బుల్లేవంటే వినపడటంలా, కావాలంటే పోలీసోడ్నిపిలు' రామారావు డబాయిస్తున్నాడు.

గ్రాడ్యుయేటు 'రాముడు' రామారావు వాడుతున్న భాషకు నిస్తేజు డౌతున్నాడు.

'అర్ధగదీ అట్టాచెప్పు. ఏంపని చెయ్యమంటావు? తొట్టెండా నీళ్లు తోడిపోసేదా? ప్లేట్లు తీసేదా? ఏం చెయ్యమంటావో చెప్పు నువ్వు చెయ్యమన్నపని చేస్తాను'. రామారావు రాజీ పడుతున్నాడు. ప్రొప్రయిటరు వేసే శిక్షకు తలవంచుతున్నాడు.

'అగేమిటోయి, పోలీసుల్ని పిలవమని డబాయించవేం?' అని గోలచేస్తున్నాడు 'రాముడు.'

'వీళ్లు పోలీసుల్ని పిలిచేటట్టు లేరురా. నువ్వు కాసేపు గోల చేయకు. చెప్పినపనేదో చెయ్యి' అని విసుక్కున్నాడు రామారావు.

నీళ్లు తోడుతున్నాడు. ప్లేట్లు తీస్తున్నాడు. చెప్పినవన్నీ చేస్తున్నాడు రామారావు.

రాముడు, క్రుంగి పోతున్నాడు. ఏమిటీ నైచ్యం! ఈ కాఫీహోటలు మురికిలో తానీపన్లు చేయటమేమిటి?

'ఏమిటోయి రామారావు! హాయిగా జైలు కెళ్ళొచ్చంటూ ఈమురికిలో తెచ్చిపడేశావు—'అని గోలపెట్టాడు 'రాముడు'

అదే ఆలోచిస్తున్నా. ఒకపనిచేయి. అదిగో ఆ అట్లు పోస్తున్నాడే అతనికి డాన్సులంటే బలేయిష్టం. అతనిదగ్గరకివెళ్లి ఆ డాన్సుల్ని పొగుడు. అతను నీకు బలేబలే అట్లు పోసిస్తాడు. అది చూసిన అయ్యరు నిన్ను హోటలునుంచి వెళ్లగొడతాడు. ఆ తరువాత జైల్లోకివెళ్లే మార్గమేదన్నా ఆలోచించవచ్చు—అని సలహాయిచ్చాడు, రామారావు.

'ఛీ. ఛీ. యింతబతుకూ బతికి అట్లుపోసే వాడిదగ్గర డాన్సుల దండకం చదవమన్నావా?

'ఛీ. ఛీ—' అంటూ ఛీత్కారంచేశాడు గ్రాడ్యుయేటు 'రాముడు'

'అయితే నువ్వు కాసేపు నోరుమూసుకొని పడుండు. అదేదో నేనే అఘోరిస్తాను—' అని కార్య భార మగ్నుడైనాడు రామారావు.

*   *   *

'ఏం బాబూ యిలా వచ్చావు? చేతులు నొప్పు లెట్టినయ్యా? పో. పో. పోయి నీళ్లు తోడు' అని కసురుకున్నాడు అల్లవాడు.

'ఉండవయ్యా, నీదో గోల. అయినాకాని కాసేపు నీళ్లుతోడి, అటూ యిటూ తిరిగేటప్పటికీ కాళ్లూ చేతులూ నొప్పులు పుడుతున్నయ్యే. మరా డాన్సులు, అబ్బా! అన్నిగంటలు, వళ్లంతా మెలికలు తిప్పుతూ డాన్సెలా చేస్తుందో? నిజంగా అమృతం తాగుతూ ఉంటుంది, రోజా'. రామారావు దంచేశాడు లెక్చెరు.

'అన్నావూ, నువ్వూ ఆమాటే అన్నావూ? నేనదే చెబుతుంటాను, రోజా అబ్బ. ఆ డాన్సంటే...' పెనంవాడు పేలిపోతున్నాడు.

'వస్తామరి. నీళ్ళు తోడాలిగా?' రామారావు 'వెళ్ళుట' అభినయించాడు.

తోడొచ్చులేవయ్యా కూర్చో. యిదిగో ఈ అట్టు తిను. ఆ ఏం చెబుతున్నానూ? ఆ...ఆ...' ఆనందోద్రేకంలో ఊగిపోతున్నాడు పెనంవాడు.

ఆ రోజల్లా .రామారావు అట్లు తింటూనే ఉన్నాడు, అంగాంగవర్ణన వింటూ.

రామారావిలా వీనులవిందుతోపాటు విందార గింపటం అయ్యరు కంటపడింది. మరుక్షణంలో రామారావు రోడ్డు మీదున్నాడు.

*   *   *

'అమ్మయ్య, ఆ మురికిలోనుంచి బయటపడేశా వోయ్. థ్యాంక్స్ రామారావు' అన్నాడు 'రాముడు'

'అదిసరే, మరిక జైల్లోకివెళ్లే ఆలోచన చెయ్యొద్దూ? అదిగో ఆ అమ్మాయిని చూడు. ఎంత దర్జాగా కూర్చున్నదో, బ్యాగు పక్కన పెట్టుకొని ఆ బ్యాగు తీసుకొని నిదానంగా అటు పక్కకి పో. కేకలు పెడుతుంది. అదిగో, పోలీసుకూడ వస్తున్నాడు. లక్కీఛాన్సు! గో ఎహెడ్ రాముడూ!'—అని హుషారు చేశాడు రామారావు.

'దొంగ, దొంగ—' కేకలుపెట్టింది అమ్మాయి.

పోలీసొచ్చి దొంగను పట్టుకున్నాడు. అమ్మాయి గారి ముందు నిలబెట్టాడు.

'ఏయి, నా బ్యాగు తీసుకుపోతున్నావెందుకు?' అనదల్లా రామారావునిచూసి గతుక్కుమన్నది, అతని క్లాసుమేటు రమ.

'అబ్బ! ఎంత అందంగా ఉన్నదీ రమ! కాలేజీలో ఉన్న రోజుల్లో ఎర్రతేలులా ఉండేది. అప్పు డప్పుడే వోణీలు వేస్తుండేది—రాని యవ్వనంమీద. ఎర్రతేలని రమను ఆటలుకూడ పట్టించేవాడు రామారావు. ఇప్పుడెంత నిండుగా ఉన్నది! ఎంత ముద్దుగా అన్నది 'ఏయి' అని!—'రామారావు ద్రావస్పడి పోయాడు.

క్లాసుమేటు రమని చూచేటప్పటికి ప్రాణాలు జివ్వుమన్నయి, 'రాముడికి'. పేగులమీద ఎవరో రాగాలు పలికించినట్లయింది. ఈ రామారావేమో నిలువుగుడ్లు వేసుకు చూస్తున్నాడు! రాముడే సమా ధానం చెప్పవలసి వచ్చింది.

'సారీ, మేడం. ఏదోచెడు ఆకర్షణకి లొంగి పోయి ఈపనిచేశాను. శిక్షనూ అనుభవిస్తాను' అన్నాడు 'రాముడు' ఇంగ్లీషులో.

ఎంతో అల్లరిచేసే రామారావు యిప్పుడింత దీనంగా మాట్లాడుతుంటే జాలివేసింది రమకు.

'దొంగవెధవ! యింగ్లీషుకూడ! వీడిమాటలు నమ్మకండమ్మాయి గారూ!' అంటున్నాడు పోలీసు.

'నువ్వు వూరుకో. పాపమేదో పొరపాటంటు

న్నారుగా? వార్ని వదిలేయి'. ఇనస్పెక్టరుగారమ్మాయి పోలీసును డబాయించలేదా?

రామారావింకా ఈలోకంలో పడ్డట్టు లేదు.

'థాంక్సు, మేడం వస్తాను' 'రాముడే' వీడ్కోలు చెప్పాడు.

* *

'ఛీ, ఛీ! ఏమిటీ హైన్యం! క్లాసుమేటు ముందే తలవంచవలసిన దైన్యం!

'ఏమిటోయి రామారావు, ఏమిటీ ఘోరం? ఎంతగా దిగజార దీశావోయి మనస్సును—'అంటూ గొంతు కడ్డంపడ్డ ఉండలాంటిదాన్నేదో దిగమింగుకున్నాడు 'రాముడు.'

'నేమమాత్రం కలగన్నానా, ఆమె ఎర్రతేలని. పోనీలే. యిలాంటివి చిన్న చిన్న ఎదురుదెబ్బలు. ఇంటికిపోయి అమ్మా, చెల్లెలు ముఖం చూడలేనంటివిగా? ఏం చేస్తావు? ఇలాంటివి భరించాలి. పోనీ యింటికే వెడతానంటావా?—'రామారావు పరీక్ష చేస్తున్న ట్లనిపించింది.

'నో, నో. మందులేకుండా అమ్మబాధ చూడలేను. ముద్దబంతిలాంటి పిల్ల జ్యోతి. వేడిగాలుల విసురులకామె వేగిపోవటం చూడలేను. వద్దు రామారావు. నన్ను జైలుకే పంపేయి—'బావురు మనబోయి దిగమింగుకున్నాడు 'రాముడు.'

'భేష్, అలా కృతనిశ్చయుడవై ఉండాలి. ఆలోచిద్దాం. కొత్తమార్గ మేదైనా ఆలోచిద్దాం, ఆ... అదిగో ఆ పెద్దమనిషిని చూశావా? చేతిలో సూటుకేసు పట్టుకొని ట్యాంకుబండుమీద వెడుతున్నాడు. ట్యాంకుబండు పోలీసుస్టేషను దగ్గర ఆ సూటుకేసు లాక్కొని అమాంతం పోలీసు స్టేషన్లోకి పారిపో. వాళ్లే అరెస్టుచేస్తారు. క్విక్ రాముడూ! ' అంటూ మంొకసారి హుషారు చేశాడు రామారావు.

* * *

అమ్మయ్య, ఎట్లాగైతేనేం పోలీసు చేతుల్లో పడ్డాం—అని నిట్టూర్చాడు రాముడు.

'కాని యిదేమిటీ పెద్దమనిషి రిపోర్టియ్యవంటాడేమిటి? పెట్టియిస్తే వెళ్లిపోతా' నంటాడేమిటి?

'ఏమిటోయి రామారావు! కథ అడ్డం తిరిగేటట్లుందే—'అని వాపోయాడు 'రాముడు.'

'అదే చూస్తున్నా ఈ పెట్టెలో దొంగనోట్లేమన్నా ఉన్నయ్యేమో? చూడు; ఎట్లా వణికిపోతున్నాడో?—' అంటూ డిటెక్షనులో మునిగిపోయాడు రామారావు.

'పెట్టితాళం యివ్వండి సర్. ఇన్వెంటరీ వ్రాసి పెట్టె యిచ్చేస్తాం. రిపోర్టుకూడ యివ్వండి. ఆర్నెల్లుఖాయం, గాడిదకొ...' భాష వాడుతున్నాడు ఇనస్పెక్టరు.

'తాళం నా దగ్గర లేదండీ. మా బాస్ దగ్గరుంది. అయినా ఎందుకొచ్చినగొడవ పోనిద్దురూ! పాపమెవరో నిరుద్యోగల్లే ఉన్నది. డిస్పరేషన్లో చేసుంటాడు. దాంట్లో అయ్యగారికి కావలసిన అర్జెంటు కాగితాలున్నయి. యిచ్చేయండి. వెళ్లిపోతాను'— పెద్దమనిషేదో అభినయం పడుతున్నాడు.

'ఏమిటోయి రామారావు!' అంటూ నీళ్లుగారిపోయాడు 'రాముడు'

'ఇనస్పెక్టరు! ఆ పెట్టెయివ్వొద్దు. నేనది దొంగతనం చేయలేదు. దొంగతనమైతే పోలీసు స్టేషనులోకి పరుగెత్తుకొస్తానా? అది తెరిచి చూడండి. మీ ప్రమోషను, నా బహుమతి వచ్చే అవకాశం చెడగొట్టబోకండి'—రామారావు విజృంభించాడు.

'ఏయి మిస్టరు ఏమిలా పేలుడు! ఆ పెట్టె ఎవరిదో తెలుసా? మిస్టరు యినస్పెక్టరు! ఈ కుర్రాడి మాటలువింటే, నీకేవో ఐడియాలు వస్తున్నట్లున్నదే? ఏదీ ఆ ఫోనిలా యికసారివ్వు. అయ్యగారికి ఫోను చేసి తాళం చెవి తెప్పిస్తాను.'

'వద్దు యినస్పెక్టరు! ఆయన్ని ఫోను చేయనివ్వొద్దు. పెట్టె పగలగొట్టి చూడండి. ప్రమోషను,

యినస్పెక్టరు, చెడగొట్టుకోబోకండి.' రామారావు హుషారు చేశాడు.

'అది సరేనండీ. మీరు ఫలానావారి తాలూకని నమ్మటమెట్లా?' అన్నాడు ఇనస్పెక్టరు.

'అట్లా అన్నారు బాగుంది. మీరే ఫోను చెయ్యండి, అయ్యగారికి'. సూటుకేసు పెద్దమనిషి కాలరు సర్దుకొన్నాడు.

ఫోనుచేసిన యినస్పెక్టరు ముఖంలో ఏవో మార్పులు!

'యస్ సర్...యిక్కడే ఉన్నారు సర్...' మాట్లాడండి.'

సూటుకేసు పెద్దమనిషి చేతికొచ్చింది ఫోను.

'అదే సర్. మీరు తెమ్మన్న అర్జెంటు పేపర్లు పట్టుకొని వస్తుంటే ఎవరో కుర్రాడు పెట్టె లాక్కొని పరుగెత్తాడు. అవతల తమ పని చెడిపోతుందని కుర్రాడ్ని వదిలేసి పెట్టె యివ్వమంటే ఈ యినస్పెక్టరు మొండికేస్తున్నాడు...అలాగేసర్. మాట్లాడండి.'

ఫోను యినస్పెక్టరు చేతుల్లోకి వెళ్లింది.

'యస్ సర్...అట్లాగే సర్...అబ్బే యిప్పుడే వదిలేస్తాను, సర్...అబ్బే తమరు రానక్కరలేదు. రిపోర్టు వద్దన్నారుగా?...అంతే సర్. పాపం కుర్రాడ్ని బాధించడమెందుకు...యస్‌సర్...నమస్తే సర్...'

* * *

ఏమిటోయి రామారావు, అలా వదిలేశారు. నిజంగా ఆ సూటుకేసులో దొంగనోట్లే ఉన్నయ్యంటావా—రాముడి అనుమానం.

'ఆ...కాక? అమ్మ మందుచీటీలు, జ్యోతి జాతకం కాగితాలు ఉన్నయ్యనుకున్నావా, ఆ పెట్టెలో! ఛీ. ఛీ. జైల్లో పడటంకూడ చేతకానివాడివి, నువ్వెందుకు పనికొస్తావురా! పోయి ఏబావిలోనన్నా దూకు—' రామారావు భళ్లుమన్నాడు, నీటిబుగ్గలా.

'నీ బోడిసలహాకు థాంక్సోయి రామారావు! అయినా నన్నంటావేం? నువ్వు చెయ్యమన్నదల్లా చేసానుగా? ఏం, అమ్మ మందుచీటి ఉంటేఉందిలే. మందు తేలేదని నన్ను అమ్మేం అనదు. యింటికొచ్చానంతే చాలని సంతోషిస్తుంది. మా జ్యోతి జాతకానికేమిటోయి! అది బంగారుతల్లి. దానికి బంగారంలాంటి సంబంధంతెచ్చి పెళ్లిచేస్తాను. తెలుసా!'—అంటూ గొల్లుమని ఏర్చాడు 'రాముడు'.

'పాపం, పిచ్చోడు—'అంటూ చొక్కాతో కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు రామారావు.

* * *

ఉత్సాహంతో ఉరకలువేస్తూ వచ్చిన నది—ఎండిపోయిన సముద్రాన్ని చూచి భళ్ళుమన్నది, నీటి బుగ్గలా!

ఉత్సాహ ముడిగిన నదిని చూచి గొల్లుమని ఏడ్చింది, ఎండిపోయిన సముద్రం!

ఎండిపోయిన సముద్రాన్ని ఓదార్చాలనుకున్నది, విరిగిపోయిన నది!